

Stien Postma- van der Wal

Sport in de hoofdrol

Toen 27 juli net voor het vertrek naar de Nationale Dag van het Gelders paard, goede vriendin Jitske Andringa naast wedstrijdpaard Urana ook Zilverling op de trailer zette - onderwijl mompelend: 'gewoon, voor de gezelligheid!' - begon er iets te dagen bij Stien. Maar dat ze een paar uur later in Hengelo uitgeroepen zou worden tot Fokker van het Jaar, kwam als een enorme verrassing. Bescheiden als ze is, veronderstelde ze dat misschien één van haar merries in de race was voor de titel Gelders Paard van het Jaar.

TEKST: GEMMA JANSEN • BEELD: JACOB MELISSEN E.A.

De Ahoy-dochter Mirna, hier met haar veulen van dit jaar Izar M (v.Chablis), is verantwoordelijk voor een heel aantal goede nakomelingen.

“D at dacht ik echt; Mirna is zo'n goede merrie en verdiende in mijn ogen daarvoor ook wel waardering, maar mijn man Rinze en ik hadden er geen seconde bij stilge staan dat wij gehuldigd zouden worden als Fokker van het Jaar. We voelen ons echt geen topfokkers!” Onterechte bescheidenheid, want met een qua omvang beperkte fokkerij is Stien

Postma-van der Wal uit het Friese Wytgaard, samen met echtgenoot Rinze, er met glans in geslaagd om zowel op de keuringen als in de sport tot bovengemiddelde resultaten te komen. Dit leidde tot de toekenning van de eretitel Fokker van het Jaar 2013.

Mirna

Stien: “We komen geen van beiden uit een echte paardenfamilie. Onze ouders waren zeker wel dierenliefhebbers, maar hielden geen paarden. Ik heb wel altijd een pony gehad en mijn oom fokte op bescheiden schaal New Foresters. Met hem ging ik altijd mee naar de keuring en ook met een vriendin, waar ze thuis paarden hadden. Poetsen, vlechten en voorbrengen was dan mijn afdeling. Toen Rinze en ik gingen samenwonen, werden paarden echt een hobby van ons samen. Ik heb op een Fries gereden en zelfs op een Orlov-draver, een Gelders paard zei me toentertijd niet zo veel. Dat veranderde pas toen we kennismaakten met Klaas Jellesma, de vader van onze zwager. Hij had verschillende tuigpaarden op stal staan. Daaronder de door hemzelf gefokte Mirna (ster pref

GEA VERSTRA

prest van Ahoy, red.), die hij bij Roelof van 't Oever liet beleren voor de wagen en onder het zadel. Vervolgens deed niemand meer iets met haar, totdat hij aan ons vroeg of wij Mirna wilden doorrijden. Haar type en karakter stond ons beiden erg aan en we zijn dan ook al snel met haar aan de gang gegaan, ik reed er dressuur mee onder het zadel en Rinze mende met haar. Dat pakte ze allebei heel makkelijk op. Ze had een heel plezierig karakter om mee te werken; altijd goedgehumeurd en werkwilleg. Mirna had weliswaar een tuigpaardafstamming, maar miste eigenlijk net een beetje de echte opdruk en beweging van een tuigpaard. Daarom ging Jellesma niet met Mirna naar de tuigpaardkeuring, maar stelde voor om met haar mee te doen aan de keuring van het Gelders paard in Hengelo. Daar werd ze vlot ster en waarschijnlijk was ze even makkelijk keur geworden, maar voordat we dat konden proberen, kreeg ze te kampen met een schouderblessure, waardoor ze in beweging licht onregelmatig was. We hebben er iedereen bij gehaald, dierenarts, fysiotherapeut en van alles geprobeerd, maar het is helaas nooit meer goed gekomen. Als zevenjarige was ze dus klaar met de sport en ze werd vanaf toen ingezet als fokmerrie. Voor haar eerste veulen hebben we als vader de Grand Prix-dressuurhengst Lancet gekozen. Ik had hem diverse keren zien optreden met Imke Schellekens en vond dat zo'n prachtige hengst.

Dit leverde de nakomeling Tum Tum op, een heel fijn paard om mee te rijden. Met hem kwam ik uit in de Z1-dressuur en daarna hebben we hem verkocht. Op de keuring in Hengelo hadden we hele aansprekende Gelderse paarden gezien en ook Mirna vonden we een geweldig paard, dus besloten we dat haar volgende nakomeling van een Gelderse hengst of een hengst met heel veel Gelders bloed moest zijn. Zo kwamen we terecht bij Cabochon van de familie Van Norel. Daar vertelde Gert Willem van Norel ons dat Mirna uit zijn oude merrielyn komt. Hij fokte zelf Mirna's overgrootmoeder, Juweeltje. Uit de combinatie van Mirna en Cabochon is Urana Mirna (elite sport-dr sport-mennen, red.) geboren."

De combinaties die Stien en Rinze Postma-van der Wal met zorg maakten bij hun Gelderse merrie Mirna bleken goede. Dit leverde hen de titel Fokker van het Jaar op, uitgereikt door KWPN-voorzitter Siem Korver.

Vorstin-Mirna (v.Parcival) bracht het grootste keuringssucces. Zij werd kampioene op de NMK en loopt inmiddels Z2-dressuur.

STERKE MERRIELIJN

Stien en Rinze hebben hun Gelderse merrie Mirna sinds 1999 in hun bezit. Stien: "Wie mijn favoriete paard is, kan ik niet zeggen. De kampioentitel van Vorstin weegt zwaar, maar Mirna heeft ons zoveel geluk gebracht." Van deze preferente prestatie stermerrie van Ahoy uit Elisabeth (Uriant x Hoogheid) staan inmiddels negen nakomelingen geregistreerd, onder meer: Urana Mirna elite sport-dr sport-mennen (v.Cabochon), Z1-dressuur/Z-mennen, als driejarige 4e NMK, Vorstin-Mirna elite sport-dr (v.Parcival) Z2-dressuur, kampioen NMK als vijfjarige, Zilverling Mirna keur sport-dr (v.Parcival), reserve-kampioen FSP-wedstrijd driejarige Gelderse paarden 2007, Z1-dressuur, Brunhilde Mirna ster (v.Upperville), M1-dressuur, Diethilde Mirna ster (v.Vitens). De twee laatste merries zijn inmiddels veranderd van eigenaar.

Gelderse fokkers per toeval

Stien: "Als we niet per toeval met Mirna aan de gang waren gegaan, dan hadden we misschien nog wel een Orlov-draver of een ander soort paard gehad. Nu zijn we er helemaal aan verknocht. Een echt Gelders paard is in mijn ogen een heel sterk paard, robuust van type. Ik hou van een paard dat er stáát. Ze zitten altijd stevig in hun spieren en zijn maar zelden slap. Het is een paard met veel front dat groot kan bewegen. Als ik onze paarden naar buiten doe, gooien ze hun staart erop en snuiven dat het een lieve lust is, ze hebben van nature een vrolijk en blij karakter. Het zijn doorsnee zeker geen sjokkers en Rinze en ik doen er eigenlijk van alles mee: we gaan er mee naar buiten, naar het strand en naar het bos, voor de wagen en onder het zadel. Ze kunnen ook allemaal goed stappen en dat is heel

Mirna bracht nog een Parcival-dochter, deze Zilverling Mirna loopt Z1-dressuur nadat ze als driejarige reserve-kampioen werd op de FSP-wedstrijd voor Gelderse paarden.

plezierig in het werk. Ik mag er graag af en toe een sprongetje mee maken. Misschien zijn het geen springtalenten, maar dat compenseren ze door hun enthousiasme. Onze paarden zijn sterk en gezond. Ze kunnen best een keer druk zijn, maar blijven wel eerlijk. Eigenlijk kan ik als ik er een week niets mee doe toch zo op gaan zitten. Bokken en steigeren komt niet voor in hun woordenboek. Mirna heeft in haar sportieve tijd nog nooit een been verkeerd gezet, daar kon je zo een kind op zetten. Zilverling Mirna (keur sport-dr van Parcival uit Mirna, red.) is heel braaf en rustig, net als Urana. Vorstin-Mirna (elite sport-dr van Parcival uit Mirna, red.) heeft weer meer power. Zij benadert voor mij het perfecte sportpaard: een paard met opvallend veel looplust en souplesse, met een mooie voorkant en een goed ontwikkelde en dragende achterhand. Die achterhand is natuurlijk het belangrijkste, als die goed is dan is een paard veel vrijer en ruimer aan de voorkant, dan krijg je juist expressie in het voorbeen." Inmiddels gaat het echtpaar frequent naar de keuring. Stien: "Omdat we altijd druk waren met de sport, hielden we ons in het begin weinig bezig met het naar de keuring gaan. Pas toen Mirna succes had, gingen we ons daarin verdiepen. Inmiddels maakt het naar de keuring gaan een vast onderdeel uit van onze fokkerijstrategie en hechten we belang aan de verschillende predicaten, of dat nu voor exterieur of prestatie is. Het is toch een soort kwaliteitskeurmerk. We hebben een aantal goede merries, misschien kunnen we daar ooit een keer een interessante hengst uit fokken. Als je met een hengst naar de keuring wil, dan zijn predicaten in de moederlijn eigenlijk onmisbaar." En succesvol zijn ze zeker, al gaat het soms al dan niet bedoeld langs hen heen. Rinze: "Vorstin kreeg tijdens de keuring in Hengelo wat commentaar van de jury, maar ze mocht wel naar de NMK. Vanwege het commentaar hadden we geen hoge verwachtingen in Ermelo, maar als je een uitnodiging krijgt voor dat evenement is dat al eervol en blijf je niet thuis. Het is uit Wytgaard best een eindje rijden naar Ermelo en we waren haar nog aan het klaarmaken toen ze eigenlijk al de baan in moest. Ik bleef achter om de dekens en alle andere spullen in de auto op te bergen. Op gegeven moment werd de naam Van der Wal omgeroepen, maar dat ging compleet langs me heen. Bleek dat de keuring al klaar was en Vorstin kampioen. Geweldig natuurlijk, maar het blijft een frustratie dat ik er niets van gezien heb!"

GEA WENSTRA

Bewust bezig

Stien is een gedreven amazone en Rinze een enthousiaste menner: "Sport is eigenlijk hoofdzaak bij ons, we testen zoveel mogelijk al onze paarden zelf uit of met hulp van derden. Dat levert bijzonder nuttige informatie op voor onze merriestam en dat komt weer goed van pas in de fokkerij. Daar houden we ons naast de sport ook bewust mee bezig. De hengstenkeuze levert ieder jaar al de nodige hoofdbrekens op, de populatie Gelderse hengsten is immers klein, maar we verdiepen ons er echt in. Allereerst kijken we naar de prestaties in de vader- en moederlijn. Dan pluizen we de door het KWPN verzorgde in-teeltlijsten helemaal uit, omdat we dat een heel handig hulpmiddel vinden. Het inteeltprobleem bij de Friese paarden is heel groot en dat willen wij bij onze paarden voor zijn. We zijn pas naar een vergadering geweest, waar de plannen rondom genoomselectie uitgelegd werden en we zijn best nieuwsgierig naar wat daar nu uit gaat komen!" Stien vertelt verder over oogappel Mirna. "Zij is al een goed paard, maar ze maakt haar nakomelingen altijd nog beter. Juist omdat ze zo'n goede fokmerrie is, proberen we een hengst te vinden die echt bij haar past. We kijken daarom bij de hengstenkeuze de lineaire score van beide uitgebreid na en er wordt door Rinze en mij gewikt en gewogen. Het volmaakte paard bestaat niet, maar we proberen haar mindere eigenschappen er wel uit te fokken. Mirna zou iets meer afdruk in het achterbeen kunnen laten zien, maar daarover beschikken haar nakomelingen juist allemaal wel. Ook had ze een wat langer voorbeen mogen hebben". Een langer voorbeen is overigens niet altijd het criterium. Rinze: "We hebben ook wel eens gekozen voor Bazuin als hengst. Dat vonden we een heel apart Gelders paard: blij, met heel veel uitstraling en een aparte kleur. Maar net in dat jaar werd hij ziek en het is er dus nooit meer van gekomen."

Verkopen

Meestal fokken Stien en Rinze ieder jaar op zijn minst een en soms wel twee veulens. Mirna slaat aankomend jaar een keer over, want ze kreeg afgelopen zomer pas aan de late kant haar veulen. Voor volgend jaar staat wel Chablis weer op de verlanglijst om mee te dekken. Urana wil helaas maar lastig drachtig worden en Zilverling wordt momenteel door Stien doorgetraind voor de Z2-dressuur en dan is drachtig zijn lastig. Alleen Vorstin verwacht in het voorjaar van 2014 een

veulen, van Everdale. Om te voorkomen dat de stallen vol raken, moet waar gefokt wordt, ook verkocht worden. Vooralsnog hebben Stien en Rinze daarmee nog weinig problemen gehad. Rinze: "Je merkt wel dat vanwege de recessie kopers wat terughoudender zijn, maar dat geldt voor alle paarden, niet alleen voor een Gelders paard. Onze paarden maken in onze omgeving reclame voor zichzelf en we hebben nog niet zo lang geleden hier in de buurt twee van onze jonge merries verkocht. Daarmee ging het aandeel Gelderse paarden op onze rijvereniging, de Pikmarruiters, in een keer wel erg omhoog en zijn de Friezen tijdelijk in de minderheid. We hebben hier voor de verkoop nog Geuz M staan, een tweeënhalvejarige zoon van Alexandro P uit Mirna. We verwachten dat dit een heel fijn en mooi menpaard wordt. De mensport is hier erg in opkomst en dan heb ik het niet over marathons, maar over dressuur en daarvoor leent een Gelders paard zich prima. Vitens-zoon Beaufort U past prima in dit plaatje. Hij is een zoon van Urana en werd vorig jaar in Hengelo bestgaand menpaard. Bennie van Es heeft Fabris UM, een driejarige hengst van Alexandro P uit Urana. Udo de Haan uit Nij Beets kocht recent Izar M, ons Chablis-hengstveulen uit Mirna van dit jaar en Yessin Rahmouni heeft Donovan VM, een zoon van Inspekteur uit Vorstin, in training. Hiermee wil hij aankomend jaar Z-dressuur starten. Allemaal bekende namen in de sport en dat tekent meteen het fokdoel van het Gelders paard: het zijn heerlijke, veelzijdige recreatiepaarden, maar als je er verder mee wilt komen in de sport, kan dat net zo makkelijk!" ●

Cabochon-dochter Urana Mirna bleek een echt veelzijdig Gelders paard, ze is in het Z-dressuur en Z-mennen uitgebracht. Als driejarige was ze vierde op de NMK.